

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN ĐỨC THIÊN

**GIẢI PHÁP CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP TRONG CHƯƠNG TRÌNH
XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI THỊ XÃ SÔNG CÔNG
TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2011 - 2014**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN ĐỨC THIÊN

**GIẢI PHÁP CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP TRONG CHƯƠNG TRÌNH
XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI THỊ XÃ SÔNG CÔNG
TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2011 - 2014**

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 60 62 01 15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. LÊ QUANG DỰC

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và hoàn toàn chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Mọi sự giúp đỡ để thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Nguyễn Đức Thiện

LỜI CẢM ƠN

Trước hết với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến thầy giáo **TS. Lê Quang Đức** - Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo trong Phòng Đào tạo Trường Đại học Kinh tế & QTKD Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin cảm ơn UBND thị xã Sông Công; UBND các xã: Bình Sơn; Vinh Sơn; Bá Xuyên; Tân Quang và các hộ gia đình ở 04 xã trên đã cung cấp số liệu thực tế và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Đức Thiện

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn nghiên cứu.....	4
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI VÀ CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP	5
1.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn về xây dựng nông thôn mới	5
1.1.1. Cơ sở pháp lý về xây dựng nông thôn mới	5
1.1.2. Những vấn đề chung về xây dựng nông thôn mới	6
1.1.3. Sự cần thiết phải xây dựng nông thôn mới ở nước ta.....	9
1.2. Cơ sở lý luận và thực tiễn về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	12
1.2.1. Một số khái niệm cơ bản	12
1.2.2. Nội dung của cơ cấu kinh tế nông nghiệp và sự chuyển dịch theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa	13
1.2.3. Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của một số nước trên thế giới và ở Việt Nam.....	15
Chương 2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	23
2.1. Nội dung nghiên cứu	23
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	23
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin số liệu.....	23
2.2.2. Phương pháp phân tích	23
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	25

Chương 3. THỰC TRẠNG CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP TRONG CHƯƠNG TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI THỊ XÃ SÔNG CÔNG TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2011 - 2014.....	26
3.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của thị xã Sông Công	26
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	26
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội thị xã Sông Công.....	28
3.1.3. Đánh giá về những thuận lợi, khó khăn của thị xã Sông Công trong phát triển kinh tế - xã hội.....	35
3.2. Kết quả thực hiện xây dựng NTM tại thị xã Sông Công đến năm 2014.....	36
3.2.1. Công tác tổ chức triển khai thực hiện xây dựng NTM.....	37
3.2.2. Kết quả công tác quy hoạch đất xây dựng nông thôn mới của thị xã Sông Công.....	39
3.2.3. Kết quả công tác xây dựng nông thôn mới của thị xã Sông Công đến năm 2014 (theo bộ tiêu chí).....	43
3.2.4. Đánh giá chung kết quả thực hiện chương trình NTM hết năm 2014.....	53
3.3. Kết quả đánh giá thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp chương trình xây dựng nông thôn mới ở thị xã Sông Công giai đoạn 2011 - 2014.....	55
3.3.1. Về giá trị sản xuất và tăng trưởng ngành nông nghiệp.....	55
3.3.2. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu ngành trồng trọt.....	58
3.3.3. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu ngành Chăn nuôi.....	64
3.3.4. Nhận xét về kết quả chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp...	65
Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP.....	69
4.1. Định hướng.....	69
4.1.1. Định hướng về cơ cấu ngành.....	69
4.1.2. Định hướng ngành Trồng trọt.....	69
4.1.3. Định hướng ngành Chăn nuôi.....	70

4.1.4. Định hướng ngành lâm nghiệp	71
4.1.5. Định hướng ngành dịch vụ nông nghiệp	71
4.2. Giải pháp	72
4.2.1. Quy hoạch bố trí lại các ngành sản xuất nông nghiệp theo hướng chuyên môn hoá	74
4.2.2. Giải pháp về thị trường.....	72
4.2.3. Giải pháp về vốn	76
4.2.4. Có chính sách khai thác triệt để tiềm năng đất đai.....	77
4.2.5. Giải pháp áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất.....	78
4.2.6. Đầu tư xây dựng phát triển hạ tầng cơ sở phục vụ sản xuất nông nghiệp	80
4.2.7. Đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới.....	81
4.2.8. Các giải pháp về cơ chế các chính sách phát triển kinh tế theo hướng sản xuất hàng hoá.....	82
4.2.9. Đào tạo nguồn nhân lực cho quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn.....	84
4.2.10. Nâng cao vai trò lãnh đạo của cấp uỷ, chính quyền, các tổ chức đoàn thể tại địa phương.....	85
4.3. Đề nghị	86
KẾT LUẬN	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC	91

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

STT	Viết tắt	Nghĩa đầy đủ
1	UBND	Ủy ban nhân dân
2	TP	Thành phố
3	XHCN	Xã hội chủ nghĩa
4	HTX	Hợp tác xã
5	CCKT	Cơ cấu kinh tế
6	CNH	Công nghiệp hóa
7	HDH	Hiện đại hóa
8	KHCN	Khoa học công nghệ
9	NLN	Nông lâm nghiệp
10	LĐ	Lao động
11	CN - XD	Công nghiệp - xây dựng
12	QL3	Quốc lộ 3
13	LT	Lương thực
14	BQ/người	Bình quân/ người
15	NN	Nông nghiệp
16	BCĐ	Ban chỉ đạo
17	Bộ VH - TT - DL	Bộ văn hóa - thể thao - du lịch
18	Bộ GTVT	Bộ Giao thông vận tải
19	THCS	Trung học cơ sở
20	MTTQ	Mặt trận tổ quốc
21	XDNTM	Xây dựng nông thôn mới
22	GTSX	Giá trị sản xuất
23	KTKT	Kinh tế kĩ thuật
24	KT-XH	Kinh tế xã hội
25	PRA	Đánh giá nhanh có sự tham gia
26	WTO	Tổ chức mậu dịch/thương mại quốc tế
27	TPP	Hiệp định Đối tác Kinh tế chiến lược xuyên Thái Bình Dương

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1:	Tình hình dân số thị xã Sông Công từ năm 2011 đến năm 2014.....	29
Bảng 3.2:	Tình hình lao động thị xã Sông Công giai đoạn 2011 - 2014	30
Bảng 3.3:	Một số chỉ tiêu phát triển kinh tế xã hội của thị xã Sông Công.....	34
Bảng 3.4:	Kết quả thực hiện quy hoạch đất xây dựng nông thôn mới của thị xã Sông Công	39
Bảng 3.5:	Thực trạng quy hoạch và thực hiện quy hoạch so với tiêu chí NTM tại 04 xã nghiên cứu trên địa bàn thị xã Sông Công. 42	
Bảng 3.6:	Thực trạng cơ sở hạ tầng kinh tế - xã hội so với tiêu chí NTM tại 04 xã nghiên cứu trên địa bàn thị xã Sông Công năm 2014	44
Bảng 3.7:	Thực trạng kinh tế và tổ chức sản xuất của 04 xã theo tiêu chí NTM năm 2014.....	48
Bảng 3.8:	Thực trạng về văn hóa - xã hội - môi trường 04 xã xây dựng NTM năm 2014 ở thị xã Sông Công	51
Bảng 3.9:	Hệ thống chính trị theo tiêu chí NTM4 xã năm 2014	52
Bảng 3.10:	Số tiêu chí chưa hoàn thành của các xã địa bàn nghiên cứu.....	55
Bảng 3.11:	Giá trị sản xuất ngành nông nghiệp xã Bình Sơn và xã Vinh Sơn từ năm 2011 đến năm 2014.....	56
Bảng 3.12:	Giá trị sản xuất ngành nông nghiệp xã Bá Xuyên và xã Tân Quang từ năm 2011 đến năm 2014.....	57
Bảng 3.13:	Thực trạng chuyển dịch diện tích ngành trồng trọt	59
Bảng 3.14:	Thực trạng chuyển dịch giá trị sản xuất ngành trồng trọt ..	61

Bảng 3.15: Thực trạng chuyển dịch cơ cấu giá trị sản xuất ngành trồng trọt.....	62
Bảng 3.16: Kết quả chuyển dịch cơ cấu ngành Chăn nuôi	64